

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

Onze referentie

BS2019022382

Afschrift aan

De Voorzitter van de Tweede
Kamer, Plein 2
2511 CR Den Haag
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Datum 9 december 2019
Betreft Toegezegde informatie naar aanleiding van behandeling van het
Besluit tot toepassing van de Rijkcoördinatieregeling Herwijnen in de
Eerste Kamer op 2 en 3 december 2019.

In deze brief beschrijf ik, op verzoek van de heer Ganzevoort van de GroenLinks-fractie, de onderzoeksoepzet van het onderzoek naar alternatieve locaties voor de zuidelijke SMART-L radar. Het onderzoek bevindt zich in de afrondende fase en het rapport zal u separaat worden aangeboden. Hiernaast informeer ik u over de publicatie op de website van vragen van omwonenden en de beantwoording daarvan.

Onderzoeksoepzet rapport naar alternatieve radarlocaties

Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met het Rijksvastgoedbedrijf en TNO in de volgende stappen:

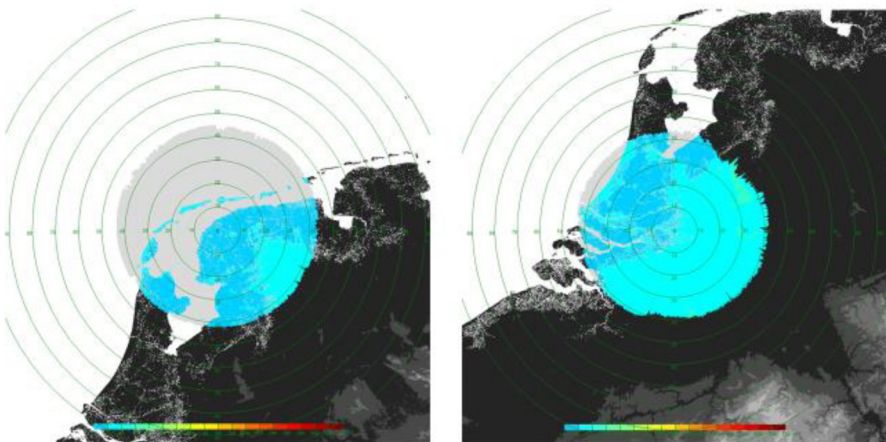
1. Vaststellen zoekgebied;
2. Locaties binnen zoekgebied toetsen aan uitsluitingscriteria;
3. Overgebleven locaties doorrekenen en daarbij selecteren van potentiële vestigingslocaties;
4. Beoordeling potentiële vestigingslocaties.

In de tabel hieronder ga ik kort in op de verschillende stappen.

Stappen	Criteria
1. Vaststellen zoekgebied	Optimale radardekking op 1.000 voet (ongeveer 300 meter) boven: a. de Randstad; b. het deel van Nederland dat niet wordt afgedekt door de radar in Wier.
2. Locaties binnen zoekgebied toetsen aan uitsluitingscriteria	Ruimtelijke belemmeringen zoals: a. Wegen, waterwegen, buitendijkse gebieden en spoorwegen; b. Zones rond: - stedelijke bebouwingsconcentraties; - dorpen, boerderijen en woningen; - bestaande en geplande windturbines; - masten van hoogspanningstracés. c. Grootschalige infrastructuur en/of afzonderlijke hoge objecten die door hun omvang het zicht van een radar sterk hinderen; d. Aangewezen natuurgebieden (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland).
3. Overgebleven locaties doorrekenen en daarbij selecteren van potentiële vestigingslocaties	Het aan de hand van rekenmodellen van TNO bepalen of radarafdekking operationeel afdoende is.
4. Beoordeling potentiële vestigingslocaties	Niet-operationele overwegingen zoals ontsluitingsmogelijkheden van het terrein en verwachte realisatietijd

Bij het onderzoek worden ook de suggesties van de inwoners betrokken.

Op verzoek van de heer Koole van de Partij van de Arbeid-fractie is hieronder in figuur 1 Wier aan de plaatjes van de radardekking toegevoegd.

Figuur 1: Detectie op lage hoogte (ca.300 meter) vanaf de radarlocatie Wier (links) en Herwijnen (rechts).

Publicatie op de website van vragen van omwonenden

De heer Ganzevoort van de GroenLinks-fractie heeft gevraagd alle vragen die Defensie heeft gekregen te publiceren op de website met een antwoord dan wel een verwijzing naar beantwoording in een later stadium. Het overzicht met vragen is op 6 december online gezet op de website van defensie (<https://www.defensie.nl/onderwerpen/radarstations>). Op 9 december zijn de antwoorden op deze vragen voor zover beschikbaar online gezet. Zoals in het debat aangegeven kan ik namelijk de vragen die verband houden met het onderzoek naar cumulatieve effecten en/of het onderzoek naar alternatieve locaties nog niet beantwoorden. Deze komen aan de orde in de onderzoeken of worden gelijk met de onderzoeken beantwoord.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Drs. B. Visser